

ولنگاری فرهنگی در مدکده های زیرزمینی

در حالی که رشد قارچ گونه مزون ها و خانه های مد و لباس بدون مجوز در چند سال اخیر را که با تقلید از مد و ژورنال های غربی به ترویج پوشش های بیگانه و هنجارشکن می پردازند، می توان از مصادیق آشکار ولنگاری فرهنگی خواند، حالا مسئولان امر به فکر ساماندهی و نظارت نظام مند بر کار این مراکز افتاده اند.

در حالی که رشد قارچ گونه مزون ها و خانه های مد و لباس بدون مجوز در چند سال اخیر را که با تقلید از مد و ژورنال های غربی به ترویج پوشش های بیگانه و هنجارشکن می پردازند، می توان از مصادیق آشکار ولنگاری فرهنگی خواند، حالا مسئولان امر به فکر ساماندهی و نظارت نظام مند بر کار این مراکز افتاده اند.

به گزارش جام جم، هر سال با آغاز تابستان در خیابان های پایتخت و مراکز استان ها ناگهان پوشش های نامتعارف و هنجارشکنی به چشم می خورد که به ناگاه چون ویروسی تکثیر و در برخی مراکز عرضه پوشاک ارائه می شود. با وجود این، هستند خانه های مد و لباسی که بیشتر با عنوان مزون شناخته می شوند که به عرضه سفارشی یا تعداد محدود محصولات خود می پردازند. برخی از این اماکن نیز با واردات غیرقانونی آنچه را که در غرب بدل به مد روز شده به مشتریان خاص خود عرضه می کنند یا تولید این محصولات را در دستور کار خود قرار می دهند؛ پوشش های نامتعارفی که گاهی مرز ارزش و هنرهای جامعه اسلامی ما را می شکند، اغلب محصول این مراکز هستند. با این همه، به نظر می رسد نظارت چندان بر عملکرد این خانه های مد و لباس زیرزمینی صورت نمی گیرد. این در حالی است که رهبر معظم انقلاب بارها به پدیده ولنگاری فرهنگی و ضرورت توجه مسئولان به اموری از این دست تأکید کرده اند.

شهریور سال گذشته در سومین نشست دادستانی تهران در حوزه آسیب های اجتماعی که به موضوع عفاف و حجاب اختصاص داشت، دبیر کارگروه ساماندهی مد و لباس وزارت ارشاد، اعلام کرده بود حدود 800 مزون لباس در تهران فعالیت دارد که 400 مزون فاقد مجوز است.

در آن جلسه عباس جعفری دولت آبادی دادستان تهران نیز اعلام کرد با توجه به صدور مجوز مزون های لباس و تأیید طراحی لباس مزون ها توسط کمیسیون مد و لباس وزارت ارشاد، این نهاد بر نحوه فعالیت مزون ها نظارت کند که لباس مزون ها غیرمتعارف عرضه می کنند.

دادستان تهران با تأکید بر توسعه اقدامات ایجابی، تمرکز روی مراکز تولید لباس های مبتذل را ضروری دانسته بود و از حمایت قضایی دادستانی از اقدامات پلیس و دیگر دستگاه ها با استفاده از ظرفیت ماده 114 قانون آیین دادرسی کیفری دادستانی در موارد لازم خبر داده بود.

شبکه های مجازی، مامن مزون های غیرمجاز

اگر ده سال پیش، کار مزون ها براساس معرفی و تبلیغ چهره به چهره مشتریانشان صورت می گرفت، اما امروز برخی از این خانه های مد و لباس که برای عرضه هرگونه پوشاک قید دریافت مجوز را زده و تن به هیچ گونه نظارتی نمی دهند، با گسترش شبکه های اجتماعی به توسعه کارشان پرداخته اند و به شکار کاربران این شبکه ها دست زده اند. دادستان تهران در اردیبهشت 95 نیز با اشاره به فعالیت مزون های این گونه مراکز، از تشکیل دو پرونده در حوزه مبارزه با آرایشگاه ها و مزون های مرتبط با مدلینگ توسط سرپرست دادسرای جرایم رایانه ای خبر داده بود که طی آن حدود 50 آرایشگاه، 50 مزون و 50 آتلیه عکاسی تحت شاخه اطلاعاتی و قضایی در آمدند و افرادی دستگیر و صفحات زیادی بسته شد.

حلقه مفقوده نظارت

چند سالی است کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور همان طور که از نامش پیداست، متولی سامان بخشی وضعیت نابسامان پوشش در کشور شده است. با این همه، برخی معتقدند یکی از مشکلات

اتحادیه و لباس‌های پوشاک و اصناف مرتبط با آن نبود متولی مشخص است.

طیبه سیاوشی و شاه و عنایتی عضو کمیسیون فرهنگی مجلس یکی از این افراد است که به باور او مد و لباس میان دو وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی و صنعت، معدن و تجارت سرگردان است و دستگاهی در حوزه مد و لباس با ساختاری نظام‌مند و قوی در کشور وجود ندارد.

دکتر مریم مونس‌ی، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا نیز با اشاره به این‌ها که مزون‌ها یا به تعبیری خانه‌های مد و لباس، عموماً به مکان‌هایی اطلاق می‌شود که به طراحی و دوخت لباس‌ها، مورد نیاز مردم در تیراژ کمتر از تولیدکنندگان انبوه و کارخانجات پوشاک می‌پردازند، به جام‌زمن‌جم می‌گوید: این اماکن عموماً تحت نظارت اشخاص حقیقی و بدون نظارت دولتی تاکنون مشغول فعالیت بوده‌اند.

به باور او، از آنجا که این مزون‌ها به تولید انواع البسه می‌پردازند و این فعالیت‌ها بیشتر به صورت شخصی انجام می‌گردد و نیاز افراد با توجه به درخواست مشتری تأمین می‌شود، ممکن بود همسویی لباس‌ها با ارزش‌های اسلامی - ایرانی ما در برخی موارد رعایت نشود.

مونس‌ی هر چند معتقد است انجام فعالیت‌ها در سطح خصوصی و کارهایی به سفارش مشتری، حتی در صورت وجود قانونمندی، در ظاهر قابل نظارت نیست، اما اگر به فعالیت این مزون‌ها به گونه‌ای نگاه شود که در جهت تأمین بخشی از تولید پوشاک جامعه هستند، در این صورت قابلیت کنترل البسه و نحوه طراحی آنها امکان‌پذیر می‌شود. به گفته این استاد دانشگاه حتی می‌توان قانون‌هایی برای درج شناسه لباس که مورد حمایت کارگروه مد و لباس است، برای آنها تعریف شود که این کار تا حدودی انجام شده است.

مزون‌ها به نظارت تن می‌دهند؟

مزون‌ها سال‌هاست که در سراسر کشور بویژه پایتخت در حال فعالیت هستند و به گفته هدایت‌الله امیدی، بازرس هیات مدیره اتحادیه خیاطان مردانه و زنانه، این اماکن زیرنظر صنف مشخصی فعالیت نمی‌کنند. او که معتقد است این مراکز به اقتصاد کشور ضربه می‌زنند به جام‌زمن‌جم می‌گوید: بارها درباره فعالیت آنها بر اساس ماده 27 و 28 قانون اصناف کشور به اداره اماکن استان تهران گزارش دادیم، اما اقدام مشخصی برای پلمب آنها صورت نگرفته است.

با این همه، کارگروه ساماندهی مد و لباس وارد گود شده است تا بر کار این واحدها نظارت کند. آن‌طور که حمید قبادی، رئیس این کارگروه به جام‌زمن‌جم می‌گوید، هم‌اکنون بیش از 2000 مزون و خانه مد نیز در کل کشور شناسایی شده و این کارگروه از سال گذشته برای ساماندهی و نظارت بر کار این واحدها اقدام کرده است.

به گفته او، در این زمینه هماهنگی‌هایی با مراجع ذی‌صلاح درخصوص نظارت بر عملکرد مدیریت و نظارت این کارگروه بر مزون‌ها و خانه‌های مد صورت گرفته و چارچوب‌های قانونی برای فعالیت مزون‌ها و خانه‌های مد ایجاد شده است. او با بیان این‌ها که فعالیت این مراکز براساس قواعد، شئون اسلامی و چارچوب قانونی صورت می‌گیرد، می‌افزاید: گام نخست ساماندهی این مزون‌ها و خانه‌های مد و لباس، نظام‌مند و قانونی کردن فعالیت‌ها بود که با شناسایی مزون‌ها در سراسر کشور از آنها دعوت شده به‌طور رسمی به فعالیت بپردازند. قبادی با بیان این‌ها که خانه‌های مد و مزون‌ها می‌توانند برای رسمی کردن فعالیت خود به سایت ایران‌مد مراجعه و درخواست خود را برای دریافت مجوز اعلام کنند، می‌گوید: واحدهایی که در سامانه این کارگروه ثبت‌نام و اقدام به دریافت مجوز نکنند، به اداره اماکن معرفی می‌شوند.

کمیل انتظاری

جامعه